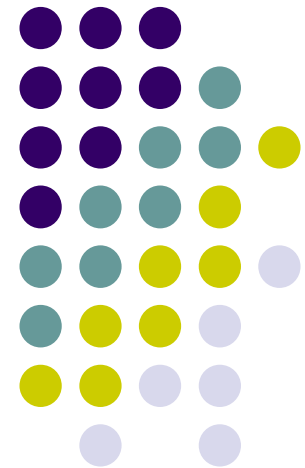

Παρουσίαση ρόλου και έργου των Διαρκών Επιτροπών Καταλογογράφησης στο πλαίσιο του ΣΚΕΑΒ

Γιώργος Χριστοδούλου

Βιβλιοθηκονόμος - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Εργαστηριακός Συνεργάτης - Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας, Τ.Ε.Ι. Θεσ/νίκης

Διαρκείς Επιτροπές στα πλαίσια του ΣΚΕΑΒ

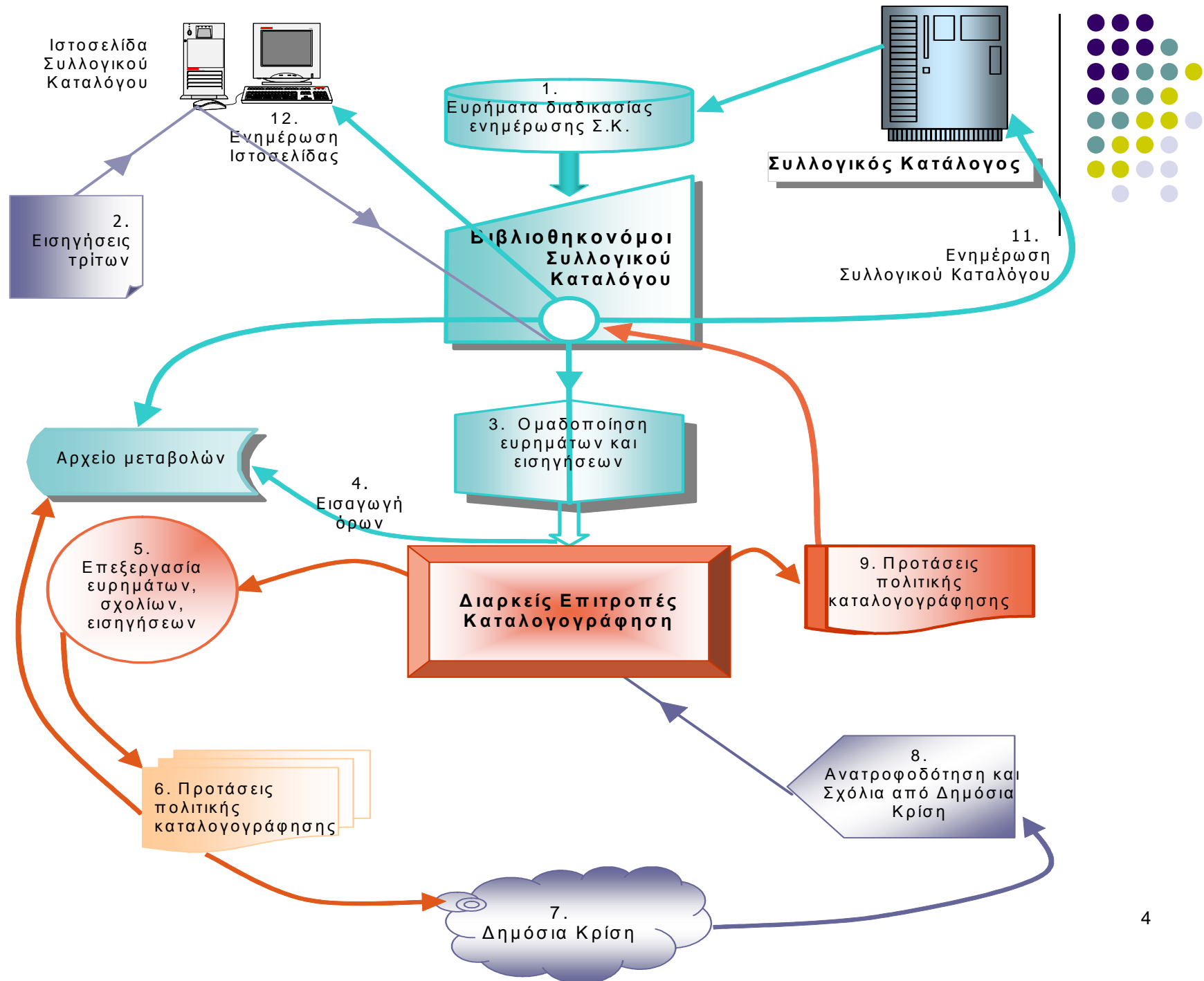
- Επιτροπή Θεματικής Καταλογογράφησης
- Επιτροπή Περιγραφικής Καταλογογράφησης

- Ένας εκπρόσωπος της ΕΒΕ
- Οι υπόλοιποι εναλλάσσονται

Έργο των επιτροπών

1. Εισηγούνται θέματα
2. Τροφοδοτούνται από:
 1. Ευρήματα του προσωπικού του ΣΚ
 2. Σχόλια, παρατηρήσεις, κρίσεις μέσω της ιστοσελίδας
3. Ετοιμάζουν προτάσεις για δημόσια κρίση
4. Απόφαση και τελική κρίση

Διαρκείς Επιτροπές

Αποστολή των Επιτροπών

« Όχι να ασχοληθούν μόνο περιπτωσιολογικά με λάθη που εμφανίζονται, και κατ' εξακολούθηση γίνονται, αλλά να συντονίσουν εκείνο το μηχανισμό που απαιτείται ώστε να λειτουργήσει ένα μοντέλο συνεργασίας»

Διαρκής Επιτροπή Περιγραφικής Καταλογογράφησης

Αποστολή της Επιτροπής

- Ο εντοπισμός, η καταγραφή και ομαδοποίηση των διαφορετικών ή λανθασμένων τρόπων ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων περιγραφικής καταλογογράφησης από τις βιβλιοθήκες-μέλη του ΣΚΕΑΒ
- Για για κοινές πολιτικές καταλογογράφησης

Διαρκής Επιτροπή Περιγραφικής Καταλογογράφησης

Προκαταρκτικές Ενέργειες:

- **Καταγραφή περιπτώσεων**
 - Που δημιουργούσαν πρόβλημα στον αλγόριθμο ταύτισης εγγραφών.
- **Ο εντοπισμός των υπευθύνων βιβλιοθηκονόμων**
 - που ασχολούνται κυρίως με την περιγραφική καταλογογράφηση στις κατά τόπους βιβλιοθήκες-μέλη του ΣΚΕΑΒ
- **Αποστολή ερωτηματολογίου στις 37 βιβλιοθήκες-μέλη**
 - (απάντησε το 48,6%)

Διαρκής Επιτροπή Θεματικής καταλογογράφησης

Αποστολή της Επιτροπής

**Να ασχοληθεί αρχικά με την ομογενοποίηση των
θεματικών επικεφαλίδων (subjects headings)**

...αλλά στην πορεία θα πρέπει να τεθεί και το
ενδεχόμενο της συνακόλουθης δουλειάς για τη
δημιουργία Καθιερωμένων Αρχείων Ονομάτων και
Σειρών.

- Θεοδωρόπουλος , Βύρων
Οι Τούρκοι και εμείς / Β. Θεοδωρόπουλος. -- 2η εκδ.-- Αθήνα , Ο τύπος α.ε. : 1988.-- 355 σ. : χαρτ ; 23 εκ.

- **ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ/ΔΙΑΘΕΣΗ:**

- Αθήνα : Ο τύπος α.ε. , 1988

- **ΓΛΩΣΣΑ κειμένου:**

- gre

- **ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:**

- - Περιέχει βιβλιογραφία (σ. 343-347) και ευρετήριο.

- **ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ:**

- Ελλάδα , Τουρκία , Βαλκάνια , Μακεδονικό ζήτημα , Κουρδικό ζήτημα , Διεθνείς σχέσεις , Εξωτερική πολιτική , Ελληνοτουρκικές σχέσεις , Μειονότητες , Αιγαίο , Ισλάμ , Υφαλοκρηπίδα , Εναέριος χώρος , Κυπριακό ζήτημα , FIR, Αιγιαλίτιδα ζώνη , Ι.Ε. 2286 , UOA

- **ΑΡΙΘΜΟΣ DEWEY:**

- 327.495 056, GR-VoPTK, 327.4950561, GrKelION

- **ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ LC:**

- DF787.T8, T48 1988, GR-KoDPT, DR439, .T53 1988, AUTH

- **ΑΛΛΟΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ:**

- Ι.Ε. 2286 , UOA

- **ΘΕΜΑΤΑ:**

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΕΙ PATRAS
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ -- ΤΕΙ PATRAS
ΕΛΛΑΣ -- ΤΕΙ PATRAS
ΙΣΤΟΡΙΑ -- ΤΕΙ PATRAS
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΤΕΙ PATRAS
ΕΛΛΑΣ - ΣΧΕΣΕΙΣ - ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΤΕΙ PATRAS
ΕΛΛΑΣ -- ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΟΥΡΚΙΑ -- GR-VoPTK
ΕΛΛΑΔΑ -- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΟΥΡΚΙΑ -- GrKelION
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΕΛΛΑΔΑ -- GrKelION
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΙΣΤΟΡΙΑ -- 20ΟΣ ΑΙ. -- GrKelION
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ -- 20ΟΣ ΑΙ. -- GrKelION
GREECE -- RELATIONS -- TURKEY -- GR-KoDPT
TURKEY -- RELATIONS -- GREECE -- GR-KoDPT
ΕΛΛΑΔΑ -- ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΟΥΡΚΙΑ -- UOA
TURKEY -- HISTORY -- AUTH
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΙΣΤΟΡΙΑ -- AUTH

- **ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:**

Location: AUTH Copy: 2 Κατάσταση: Διαθέσιμο
Location: DUTH Arch. No.: DF 787 Copy: 1 Κατάσταση: Διαθέσιμο
Location: GrPaTEI Arch. No.: 327.4950561 ΘΕΟ Copy: 1 Κατάσταση: Διαθέσιμο
Location: UAthens Copy: 1 Κατάσταση: Διαθέσιμο
Location: UThessalia Arch. No.: 327.495 056 ΘΕΟ Copy: 1 Κατάσταση: Διαθέσιμο
Location: IONIO Arch. No.: 327.4950561 ΘΕΟ Copy: 1 Κατάσταση: Διαθέσιμο

Σήμερα

- **ΘΕΜΑΤΑ:**

- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΕΙ ΡΑΤΡΑΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ -- ΤΕΙ ΡΑΤΡΑΣ
ΕΛΛΑΣ -- ΤΕΙ ΡΑΤΡΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ -- ΤΕΙ ΡΑΤΡΑΣ
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΤΕΙ ΡΑΤΡΑΣ
ΕΛΛΑΣ - ΣΧΕΣΕΙΣ - ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΤΕΙ ΡΑΤΡΑΣ
ΕΛΛΑΣ -- ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΟΥΡΚΙΑ -- GR-VoPTK
ΕΛΛΑΔΑ -- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΟΥΡΚΙΑ -- GrKeION
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΕΛΛΑΔΑ -- GrKeION
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΙΣΤΟΡΙΑ -- 20ΟΣ ΑΙ. -- GrKeION
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ -- 20ΟΣ ΑΙ. -- GrKeION
GREECE -- RELATIONS -- TURKEY -- GR-KoDPT
TURKEY -- RELATIONS -- GREECE -- GR-KoDPT
ΕΛΛΑΔΑ -- ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΟΥΡΚΙΑ -- UOA
TURKEY -- HISTORY -- AUTH
ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΙΣΤΟΡΙΑ -- AUTH

Αύριο...

- **ΘΕΜΑΤΑ:**

ΕΛΛΑΔΑ -- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΤΟΥΡΚΙΑ -- GrKeION

ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ -- ΕΛΛΑΔΑ -- GrKeION

ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΙΣΤΟΡΙΑ -- 20ΟΣ ΑΙ. -- GrKeION

ΤΟΥΡΚΙΑ -- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ – 20ος αιώνας. --
GrKeION

Δεν χρειάζονται τα θέματα στα αγγλικά γιατί η σύνδεση στο authority επιτρέπει την αμφίδρομη ανάκτηση.

Διαρκής Επιτροπή Θεματικής καταλογογράφησης

Αρχικές Ενέργειες της Θεματικής Επιτροπής:

- Καταγραφή της σημερινής κατάστασης.
Ερωτηματολόγιο
 - Ποια Αρχεία καθιερωμένα έχουμε ή συμβουλευόμαστε
 - Πως κάνουμε την προσαρμογή των θεμάτων στα ελληνικά
 - Ποια Πρότυπα χρησιμοποιούν οι βιβλιοθηκονόμοι;
- Παράλληλα παρατηρήσαμε Συχνά Λάθη
- Συντάξαμε Κατευθυντήριες Οδηγίες.

Διαπιστώσεις των Επιτροπών

- Η έλλειψη
 - Αρχείου Καθιερωμένων όρων,
 - Εθνικού Βιβλιογραφικού Αρχείου,
 - Οι διαφορετικές πολιτικές καταλογογράφησης (περιγραφικής και θεματικής)
- Δημιουργεί:
 - Υπερβολικό κόστος καταλογογράφησης
 - Χαμηλής ποιότητας εγγραφές
 - Χαμηλό ποσοστό επιτυχίας στις αναζητήσεις των χρηστών

Προτάσεις των Επιτροπών

- Συνέχιση της λειτουργίας των Επιτροπών
- Δημιουργία του θεσμικού δικτύου συνεργασίας (παράδειγμα ΡCC)
- Δημιουργία Εθνικού Αρχείου Καθιερωμένων Όρων
- Συνεργασία και συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων (ΕΒΕ, ΣΚΕΑΒ, Λαϊκές Βιβλιοθήκες)

Προτάσεις των επιτροπών -2

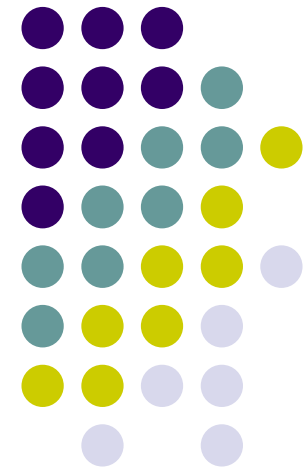
- Ενημέρωση και Επιμόρφωση των μελών
- Υποστηρικτικά εργαλεία από ΣΚΕΑΒ
 - Classification Web, Cataloger's Desktop, κ.λπ.
- Συνεργασία με Οργανισμούς όπως OCLC και εταιρίες όπως Google

Πρόταση και παρουσίαση μοντέλου Συνεργατικής Καταλογογράφησης

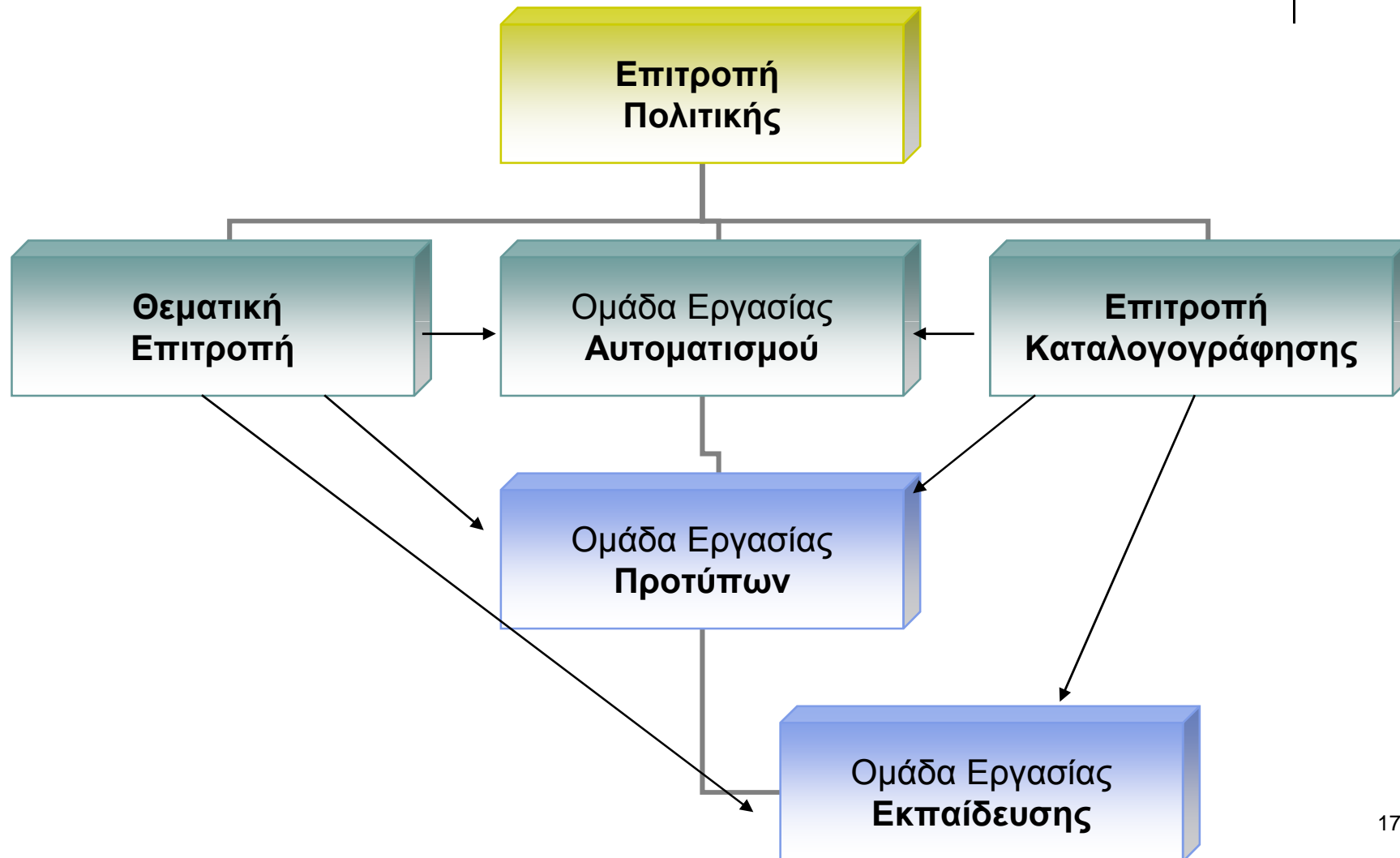
Γιώργος Χριστοδούλου

Βιβλιοθηκονόμος - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Εργαστηριακός Συνεργάτης - Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας, Τ.Ε.Ι. Θεσ/νίκης

Πρόταση Δομής για Συνεργατική Καταλογογράφηση

Σενάρια εργασίας

- Βασικά συστατικά συνεργασίας
 - Συλλογικός Κατάλογος
 - Εθνικό Αρχείο Καθιερώσεων
- Γραφείο Καθιερώσεων
 - Στα πρότυπα του **SACO** (Subjects Authority Cooperative Program) και του **NACO** (Names Authority Cooperative Program)

Γραφείο Καθιερώσεων

1. Διατύπωση αρχών λειτουργίας μεταξύ των μελών
2. Σύσταση Γραφείου υπεύθυνου για:
 1. Επικύρωση θεμάτων
 2. Διοχέτευση αλλαγών
 3. Οργάνωση της συνεργασίας (οδηγίες, φόρμες)
 4. Στατιστικά
 5. Ιστοσελίδα
3. Λογισμικό για Καθιερώσεις
4. Σενάρια εκκίνησης και εμπλουτισμού

Τυποποίηση της εργασίας μας

ΟΝΟΜΑΤΑ

- Κανόνες
- Βοηθητικά εργαλεία
- Εθνικές πρακτικές
- Βοηθητικές πηγές
- Αρχείο καθιερωμένων ονομάτων
- Ενημέρωση αρχείου καθιερωμένων όρων

Τυποποίηση της εργασίας μας

ΘΕΜΑΤΑ

Η ανάκτηση των βιβλιογραφικών εγγραφών με βάση τη θεματική επικεφαλίδα θα πρέπει να μπορεί να γίνεται και στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Τυποποίηση της εργασίας μας

ΘΕΜΑΤΑ

- Αγγλική γλώσσα
 - LCSH
- Ελληνική γλώσσα
 - ΕΒΕ
 - Βιβλιοθήκες με σημαντικά αρχεία
 - ΑΠΘ, Πάντειο, Παν/μιο Κρήτης, Παν/μιο Μακεδονίας, ΑΤΕΙΘ, κ.λπ.

Τυποποίηση της εργασίας μας

- Προσδιορισμός θεματικού καταλόγου

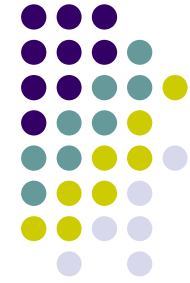
6XX (δεύτερος δείκτης) 7 υποπεδίο \$2

Π.χ. 650 _7 \$a θέμα \$2lcsh//gre

Κωδικός ΕΒΕ Καθιερωμένα Θέματα

nlgsh

Θέματα στις Βιβλιογραφικές εγγραφές - Σήμερα

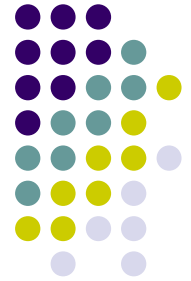
- **Ξενόγλωσσο υλικό**

- γλώσσα = ΑΓΓΛΙΚΑ, Πηγή = LCSH
- γλώσσα = ΕΛΛΗΝΙΚΑ, Πηγή = ΕΒΕ και μετάφραση LCSH

- **Ελληνικό υλικό**

- Γλώσσα = ΕΛΛΗΝΙΚΑ, Πηγή = ΕΒΕ και μετάφραση LCSH
- Γλώσσα = ΑΓΓΛΙΚΑ, Πηγή = LCSH
- Γλώσσα = ΑΓΓΛΙΚΑ και ΕΛΛΗΝΙΚΑ, Πηγή = LCSH, ΕΒΕ, και μετάφραση LCSH

Δίγλωσσα θέματα

- A. Μία γλώσσα ΒΛΕΠΕ δεύτερη γλώσσα
- B. Δύο γλώσσες χωρίς συσχέτιση
- Γ. Δύο γλώσσες συσχετισμένες

Δίγλωσσα θέματα

α. ΒΛΕΠΕ

Authority

2xx (UNIMARC) ή 1xx (MARC21)

Ελληνικός όρος

4xx (UNI/21 MARC)

Αντίστοιχος όρος στην αγγλική

βιβλιογραφική εγγραφή

6xx (UNI/21 MARC) *Ελληνικός όρος*

Δίγλωσσα θέματα β. Χωρίς συσχέτιση

Authority

Εγγραφή Α

2xx (UNIMARC) ή 1xx (MARC21) Ελληνικός όρος

Εγγραφή Β

**2xx (UNIMARC) ή 1xx (MARC21) Αντίστοιχος όρος
στην αγγλική**

Βιβλιογραφική εγγραφή

6xx (UNI/21 MARC) Ελληνικός όρος

6xx (UNI/21 MARC) Αντίστοιχος όρος στην αγγλική

Δίγλωσσα θέματα γ. δύο γλώσσες συσχετισμένες

Authority

Εγγραφή Α

2xx (UNIMARC) ή 1xx (MARC21) Ελληνικός όρος

7xx (UNI/21 MARC) Αγγλικός όρος

Εγγραφή Β

2xx (UNIMARC) ή 1xx (MARC 21) Αγγλικός όρος

7xx (UNI/ 21 MARC) Ελληνικός όρος

Βιβλιογραφική εγγραφή

6xx (UNI/21 MARC) Ελληνικός ή αγγλικός όρος

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ HEADING LINKING ENTRY

016 [][]\$a0005G9610E

100 0[]\$aJohn Paul\$bII,\$cPope,\$d1920-2005

400 1[]\$aWojtyła, Karol Józef,\$d1920-2005

400 0[]\$aJoannes Paulus\$bII,\$cPope,\$d1920-2005

510 2[]\$aCatholic Church.\$bPope (1978-2005 :

John Paul II)\$0(CaOONL)0005G9580E

700 05\$aJean Paul\$bII,\$cpape,\$d1920-2005

\$0(CaOONL)0005G9610F

[heading linking entry to the French language form]

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ HEADING LINKING ENTRY: CORRESPONDING MARC AUTHORITY RECORD

016 [][]\$a0005G9610F

100 0[]\$aJean Paul\$bII,\$cpape,\$d1920-2005

400 1[]\$aWojtyła, Karol Józef,\$d1920-2005

400 0[]\$aJoannes Paulus\$bII,\$cpape,\$d1920-2005

510 2[]\$aÉglise catholique.\$bPape (1978-2005 :

Jean Paul II)\$0(CaOONL)0005G9580F

700 05\$aJohn Paul\$bII,\$cPope,\$d1920-2005

\$0(CaOONL)0005G9610E

[heading linking entry to the English language form]

Η χρήση του πεδίου 7XX στη Βόρεια Αμερική


```
008 060417nb[]acannaaan[][][][][]ua[]ana[][][][][]
010 [][]$an 2006269255
040 [][]$aDLC$beng$cDLC$dHkCAN [subfield $f not needed]
110 2[]$aBeijing da xue.$bTu shu guan
410 2[]$a北京大学.$b图书馆
410 2[]$aΠανεπιστήμιο Πεκίνου.$bΒιβλιοθήκη
410 2[]$aPeking University.$bLibrary
710 27$a北京大学.$b图书馆$(HkCAN)0012345 $2hkcan
Note: 008/11 (Subject heading system/thesaurus) = "a" (LCSH)
```

Η χρήση του 7XX πεδίου στην Κίνα


```
008 060417nb[]acznnaaan[][][][][]ua[]ana[][][][][]
035  []$a(HkCAN)012345
040  []$aDLC$bchi$cDLC$dHkCAN$fhkcan [thesaurus code]
110  2[]$a北京大学.$b图书馆
410  2[]$aBeijing da xue.$bTu shu guan
410  2[]$aΠανεπιστήμιο Πεκίνου.$bΒιβλιοθήκη
410  2[]$aPeking University.$bLibrary
710  20$aBeijing da xue.$bTu shu
      guan$0(DLC)n[][]2006269255
```

Note: 008/11 (Subject heading system/thesaurus) = "z" (Other);
thesaurus identified in 040\$f

Πλεονεκτήματα 7ΧΧ

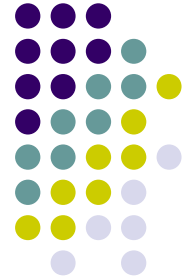
Δεν απαιτείται:

- σε μία βιβλιογραφική εγγραφή αγγλικά και ελληνικά θέματα,
- να μεταφράζουμε όλα τα αγγλικά authorities και αντίστροφα όλα τα ελληνικά στα αγγλικά (!).

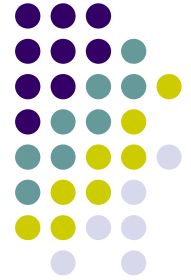
Η παραπάνω επιλογή:

- δεν θα αποτρέψει τις βιβλιοθήκες να εναρμονιστούν
- δεν δημιουργεί πρόβλημα αναδρομικής διόρθωσης ή αλλαγής πολιτικής
- δεν απαιτεί μετάφραση σε κάθε όρο.
 - Έχουμε στη βάση μας ελληνικά και αγγλικά authorities και η σύνδεσή τους γίνεται όταν προκύπτει ανάγκη.

Υποστηρικτικά εργαλεία

- *•LC Authorities*
 - (θέματα και Ονόματα) που ήδη προσφέρονται από την ιστοσελίδα του ΣΚ.
- *Classification Web*
 - LCSH, LCCN, συσχετίσεις μεταξύ τους και με ταξινόμηση Dewey.
- *OCLC Connection*
 - WordCat (για copy cataloging) και το Web Dewey

Υποστηρικτικά εργαλεία -2

- *Cataloger's Desktop*

Που περιλαμβάνει:

- Anglo-American Cataloguing Rules (AACR2)
 - Library of Congress Rule Interpretations
 - Subject Cataloging Manuals
 - MARC 21 Formats
 - Latest editions of all MARC code lists
 - [Complete list of resources](#)
- *BookWhere (copy cataloging)*

Εγγραφή Πυρήνας (Core Record)

- Νέο επίπεδο καταλογογράφησης
 - Μεταξύ του ελάχιστου και του πλήρους
- Ορίζει τα βασικά στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται
- Ονόματα, Σειρές και Θεματικά Σημεία Πρόσβασης εναρμονισμένα με Πρότυπα

Core Authority

πρότυπο της IFLA

“Mandatory Data Elements for Internationally Shared Resource Authority Records : Report of the IFLA UBCIM Working Group on Minimal Level Authority Records and ISADN»

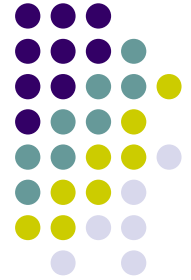
<http://www.ifla.org/VI/3/p1996-2/mlar.htm>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

- Κανόνες καταλογογράφησης
- Ελάχιστο επίπεδο βιβλιογραφικής περιγραφής (core record)
- Αρχεία καθιερωμένων όρων
 - ονόματα
 - θέματα (ελληνικά, αγγλικά)
- Τοπικά δεδομένα (holdings)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- καθιέρωση ονομάτων και θεμάτων
- καθιέρωση μορφής θεματικής επικεφαλίδας
- παραπομπές
- MARC authority
- Εγγραφή πυρήνας (core record)

Τελικός Στόχος

- Να ελαχιστοποιηθεί η ανομοιογένεια στις καθιερώσεις
- Να μην γίνονται επαναλαμβανόμενα λάθη ή δουλειά από μέρους των καταλογογράφων.
- Να μειωθεί το κόστος καταλογογράφησης και να αυξηθεί η ποιότητα των εγγραφών

Τελικός Στόχος -2

- Να υπάρξει σύνδεση των ελληνικών και αγγλικών όρων
- Να μπορούμε να συνεργαστούμε με φορείς όπως π.χ. OCLC, Google συνεισφέροντας εγγραφές
- **Κύρια**, να αυξήσουμε την βοήθεια προς τον χρήστη
 - ώστε να πετύχει υψηλότερη Ανάκληση και Ακρίβεια κατά την αναζήτηση του στον Κατάλογο.